

NORAD
 Direktoratet
 for utviklingshjelp
 Postboks 8142, Dep.
 Oslo 1. Tlf. 314055.

Nr. 28/83
 21. juni 1983
 UC/ri

**PRESSE-
 MELDING**

A688

KRITISK RAPPORT OM BISTAND TIL LATIN-AMERIKA

Norske misjonsorganisasjoner har gjennom mange år mottatt støtte fra Direktoratet for utviklingshjelp (NORAD) til utviklingsprosjekter over hele verden. I Latin-Amerika har NORAD ingen egne prosjekter, men gir støtte til utviklingsprosjekter i regi av private organisasjoner i flere land. På denne bakgrunn har NORAD tatt initiativ til evaluering av to utvalgte misjonsorganisasjoner som har mottatt NORAD-støtte:

- Den Norske Santalmisjons utviklingsprosjekter i Ecuador og
- Pinsevennenes Ytre Misjons utviklingsprosjekter i Paraguay.

Det er undersøkt om kontraktbetingelser er overholdt og målsettingen med prosjektene nådd. Teamet har lagt spesiell vekt på å undersøke misjonens forhold til politiske og religiøse massebevegelser og det utviklingspotensial disse representerer.

Rapporten som er på 150 sider, vil bli sendt misjonærene som arbeider på prosjektene, for at disse skal kunne avgi kommentarer.

Rapporten gir både ris og ros til misjonærene og misjonsselskapene. NORAD blir også utsatt for kritikk. Misjonærene får generell ros for innsatsvilje og språkkunnskaper. På disse områder, og når det gjelder lav lønn og enkle leveforhold, kommer de to organisasjonene godt ut, sammenliknet med personell fra andre bistandsorganisasjoner/internasjonale organisasjoner. Derimot kritiseres misjonærene for mangelfull innsikt i sosiopolitiske og kulturelle spørsmål, og delvis også for svak profesjonell bakgrunn.

Generelt er det helseprosjektene som kommer best ut av evalueringen. Pinsevennenes medisinske arbeid bedømmes for et meget godt og åpent forhold til tradisjonell plantemedisin o.l. Santalmisjonens mor og barn-arbeid hevdes å være det beste i Canar-distriktet i Ecuador. Helseprosjektene får imidlertid kritikk for å være sterkt rettet mot

kurativ behandling, mens det legges for liten vekt på det forebyggende arbeidet.

Evalueringsteamet finner at NORAD-kontraktene krav om at hjelp og tjenester skal gis, uavhengig av mottakernes politiske eller religiøse oppfatning og uten hensyn til etnisk bakgrunn, formelt sett er overholdt. Santalmisjonen får imidlertid kritikk for at den religiøse virksomhet og misjonens sosiale arbeid er nært sammenknyttet. Evalueringsteamet finner den religiøse påvirkningen ved Santalmisjonens internat såvidt sterk og ensidig at det er vanskelig å anbefale fortsatt NORAD-støtte.

Pinsevennenes Ytre Misjons prosjekter i Paraguay har vært gjennomført blant to indianergrupper, som har gått gjennom sterke sosiale og økonomiske forandringer i løpet av de siste 15 åra.

Den ene gruppen klarte å opprettholde sin egen religiøse og politiske organisering. Det NORAD-støttede helsearbeidet har ikke møtt motstand fra indianernes tradisjonelle helsesystem, men heller eksistert ved siden av dette. Hovedvekten er også her blitt lagt på å kurere sykdom, og det har ikke forekommet noe forebyggende arbeid av betydning.

I den andre kolonien, Eben Ezer, fant evalueringsteamet et splittet og uorganisert samfunn. Dette har bl.a. vært følgen av at misjonen har forsøkt å opprette en indianerkoloni uten å ta nok hensyn til befolkningens meget sterke tradisjoner når det gjelder kultur, religion og sosial og økonomisk organisering. Selve utviklingsprosjektet, som består både av jordbruk, helse og utdanning, har i følge evalueringen vært alt for ambisiøst. Mangel på planlegging og bruk av uegnet teknologi karakteriserer prosjektet. En av konsekvensene er at det investerte utstyret er blitt svært dårlig utnyttet.

Evalueringsteamet legger vekt på at misjonsorganisasjonene og NORAD må dele ansvaret for de tildels alvorlige svakheter som av-

dekkes. NORAD har ikke gitt organisasjonene tilstrekkelig faglig støtte. Det pekes i denne forbindelse på behovet for at NORAD ruster opp sin faglige støtte til private organisasjoner som arbeider i Latin-Amerika.

Evalueringsteamet peker generelt på at en i planlegging og gjennomføring av prosjektene, både i Paraguay og Ecuador, har tatt for lite hensyn til den kulturelle og religiøse virkelighet som prosjektene skal fungere i. Spesielt pekes det på ønskeligheten av et nærmere samarbeid med politiske og religiøse bevegelser på grasrotplanet. Teamet foreslår også at NORAD skal gå inn med direkte økonomisk støtte til slike bevegelser, parallelt med den støtte som nå gis til misjonenes sosiale arbeid.

Det er enighet mellom misjonsorganisasjonene og NORAD om at rapporten skal gjøres offentlig tilgjengelig.

For å diskutere de aktuelle problemstillinger videre vil det i slutten av august bli arrangert en høring, der representanter for evalueringsgruppen, misjonsorganisasjonene og NORAD deltar. Seminaret vil være åpent for pressen og andre interesserte. Hensikten med seminaret er å styrke læringseffekten ved evalueringen og legge grunnlaget for en fruktbar debatt om de problemstillinger som er reist.